

Bonne Blad

WALDR

Entered at the post-office at Decorah, Iowa, as second class matter.

Nr. 11.

14de marts. 1897.

23de aarg.

Hvem er det?

Børneblad

udkommer hver sondag og kostet 50 cents for aaret, betalt i forstud. I vatter til en adresse paa over 5 ekstr. leveres det for 40 cents, og over 25 ekstr. for 35 cents. Til Norge kostet det 60 cents.

Penge og bestillinger, samt alt, hvad der angaar expeditionen, sendes direkte til LUTH. PUB. HOUSE, Decorah, Iowa.

Alt vedkommende reaktionen af bladet sendes til Rev. G. Wulffberg, Decorah, Iowa.

De unge korsfarere.

(Fortsættelse.)

Med mistroiske blikke sprang Wolf omkring det lille følge. Otto vilde komme med indvendinger, da den fremmede pige løftede hans søster; men Balborg blot lo af ham og sagde: "Hun er jo let som en fjær. Jeg skal lade mor se paa hendes fod og lade hende faa noget salve til den. Naar hun først er kommen op paa borgen, vil hun nok blive glad."

"Tak skal du have", sagde Otto og giftaas ved siden af hende.

Trods sin størrelse kunde han ikke være mere end selsten aar. Balborg fattede ikke, hvorfor disse to var dragne ud paa denne lange vandring, og da hun ikke var vant til at lægge baand paa sig, kom hun med et udbrud af forundring over saaledes at have fundet dem ude i skoven.

Hun vendte sig spørgende mod Otto: "Hvoraf kommer det, at du og din søster reiser saaledes gjennem landet som andet streifepak; eders klæder tyder paa, at I ikke kan regnes til sadanne."

Et stolt udtryk for over Ottos ansigt: "Ja, du har ret", sagde han, "vi hører ikke til noget streifepak, som du kalder det."

"Hvem er I da?" spurgte Balborg.

"Jeg har ikke spurt, hvem du er", gav Otto til svar; han syntes helst at ville slippe for at give nogen nærmere besked.

"I kan gjerne faa vide, hvem jeg er", svarte pige. "Jeg heder Balborg og er datter af ridder Gerlak paa Tannburg."

Otto svarte fremdeles ikke. Herover øredrede Balborg sig og udbrød utealmodig: "Saa sig mig da dit navn, saa jeg kan vide, hvem det er, jeg har fundet ude i skoven."

"Du har allerede hørt vores navne", svarte gutten, "min søster hedder Helvig, og jeg

heder Otto. Hvem vor far er, behøver du ikke at vide. Saa meget kan jeg sige, at han ikke er ringere end din far."

Denne tilrettevisning vakte Balborgs brede. Men jeg vil vide hvem I er, hvorfra I kommer, og hvor I skal hen; ellers kan jeg ikke tage eder med ind paa borgen."

Otto stansede og sagde stolt: "Vi behøver slet ikke at gaa med dig. Jeg er ikke vant til, at man nysgjerrig spørger efter ens navn og stand for at vide, hvorledes man skal tage mod en. Jeg ønsker ingen gaver af dig og dine; jeg er villig til at betale for, hvad I lader os faa. Vi er ikke tiggere."

Helvig tog ingen del i denne ordstrid. Hendes hoved var sunket ned mod Balborgs skulder, hun pustede tungt og holdt sinene lukkede.

"Du kan for mig gaa, hvor du vil", svarte Balborg i en ørgerlig tone, "mit hjem er intet nattherberge for alstens folk, hvor man kan forlange, hvad man vil, og betale for sig. Hvis du ikke vil vere vor giest, saa er det bedst, at du gaar til munkene i Maredal; det er ikke en times vei dit; dine penge faar du der sikkert lov til at faste i Klosters kiste, hvis du endelig vil blive dem kvit."

Maaesse de endnu længe vilde have holdt paa at trætte paa denne maade, hvis ikke idetsamme Balborgs broder Bertel var kommet frem bag nogle busse.

Wolf hoppede op paa ham, mens han forundret snart saa paa sin søster og snart paa de fremmede.

Hans første ord var: "Det stakkars barn er sygt." Han skyndte sig hen til søsteren og betraktede den fremmede pige.

"Lad mig bære hende", sagde han.

Men Otto vilde ikke tillade det; han vilde med sin saarede arm tage søsteren fra Balborg.

"Nei, det faar du ikke lov til", sagde denne og lod sin broder tage Helvig, "Wolf har bidt ham", sagde hun og pegede paa Ottos arm.

Bertel rynkede panden.

"Hvorledes er det gaaet til?" spurgte han alvorlig.

Balborg gav den ønskede oplysning og var i grunden glad over, at Bertel var kommen hende tilhjælp; thi i længden blev Helvig vel tung for hende; at nævne et ord derom til Otto vilde hun for alt i verden ikke have gjort, da han da vilde taget det syge barn paa sin saarede arm.

"Har Wolf faaet ordentlig prygl?" spurgte Bertel.

Da hun svarte et trodsigt nei, lagde han etter Helvig i hendes arme, skar sig en tyk piss og ratte den til Otto med anmodning om at give hunden en ordentlig afgangelse; han skulde holde den for ham, mens den sitt banken.

"Den har bidt mig netop i høire haand, saa jeg ikke kan! —! Vad den derfor løbe sin vei. Det er ogsaa nu forsænt at pryggle den; det skulde din søster straks have gjort."

Otto sagde dette hurtig, mens han med den ene haand hjærlig klappede Helvigs brændhede hoved.

Bertel sendte sin søster et bebreidende blit, tog den syge pige i sine arme og sagde: "Vad os nu skynde os hjem, saa det stakkars barn kan komme under mors pleie."

Med en halvt sky, halvt trodsig mine bad Valborg Otto at følge med; det var dumt af dem at trætte saaledes, sagde hun.

Helvig var saa syg, at hun nu neppe lagde merke til, at det var en anden, som bar hende. Bertel havde ikke den ringeste lighed med sin søster; hans ansigtssfarve var mørk, hans øine brune, hans haar ligesaa, og over den unge, velbyggede skikkelse hvilede der et sorgmodigt, indesluttet præg. De andre sjællende kaldte ham gretten og dum og litte ham ikke, de forstod ikke hans gode sider; hans mor saa ofte med bedryvelse paa, hvor lidet fornøjet hendes ældste søn lod til at være, og bellagede dit mindre gode forhold mellem ham og hans to sjællende.

Mens det lille følge nærmede sig borgen, bemerkede pludselig Valborg til Otto: "Du maa ikke tro, at min hund er saa svært fint. Bertel kan ikke like den, og det var rart, at han ikke flog den halvdød, ligesom dengang den havde dræbt en lam ravn, som han hver dag pleiede at give mad."

"Jeg vilde have gjort alturat det samme", svarte Otto, uden at hænde sig om, at Valborg vilde føle sig stødt over dette svar.

Hun kastede hovede tilbage, kaldte paa Wolf og klappede den venlig, sjælt hun vidste, at hunden nu havde fortjent netop det modfattede af saadan venlighed. Men Valborg gjorde, som hun pleide, hun lod sig bare lede af sine egne luner. Taus gif hun videre ved siden af hunden, mens hun af og til sendte et blit hen til Helvig, der laa ubevægelig i Bertels arme.

Bertel bar det fremmede barn saa forsigtig, som han kunde. Det alvorlige udtryk i hans ansigt var mildnet noget; han var glad over, at han var kommen tilstede, saa Valborg ikke skulde overanstrenge sig ved den ubante byrde, og han var greben af medlidshed med den stakkars lille ting, der laa som en syg liden fugl i hans arme. Begyndelsen havde barnet holdt armene om haljen paa ham; men lidt efter lidt hænde han, hvorledes taget løsnede; og det fine, blege ansigt var nu sunket ned, som om der ikke skulde være mere liv i hende.

Bertel bad søsteren at springe i forveien og fortælle moderen alt, forat hun kunde gjøre seng og lægemidler feerdig til den lille syge. Ogsaa Valborg var blevsen ræd for alvor; da hun saa, hvor dødblegt Helvigs ansigt var blevet, og uden en eneste indbending skynde hun sig foran.

Otto skulb af angst for den hjærlige søster. Han stod raadlys ved siden af hende, kom med det ene hjærlige udbrud efter det andet og klappede hendes blege ansigt.

"Kom, lad os ikke stanse for længe", sagde Bertel, da de havde hvilet lidt, "jo før vi er fremme, desto bedre vil det være for hende."

Og saa stred han videre med øget hurtighed. Han vilde ikke tillade Otto at bære hende et øjeblik, sjælt han følte sig en del træt.

"Du har nok med din arm", sagde han. "Du maa ikke være vond paa min søster, fordi hun viser saadan svaghed mod den ustrylige hund. Hun har været alene om at opdrage den og havde sikkert aldrig tenkt, at den uden grund vilde overfalde et menneske. Mor vil forbinde dit saar, og saa maa I blive hos os, til baade du og din søster er friske igjen."

Otto talkede for hans venlighed. Han følte sig meget nedtrykt. Angsten for Helvig ligesom fæerde halsen sammen paa ham. Hvorledes vilde hun kunne naa frem til det fjerne maal, naar hun allerede den anden uge blev saa syg og svag?

Hvad skulde han gjøre? For første gang, siden han drog hjemmefra, begyndte han at blive mismodig og frygte for, at de var reist til ingen nytte.

Endelig var de fremme, og Valborg kom og mødte dem ved porten.

"Hvorledes er det med det stakkars barn!" spurgte hun. Hendes vætre ansigt straalede

©Gustave Doré!

Mrs. Britby paa bei hjem fra auctionen.

nu af venlighed, mens hun bøjede sig over Helvig og betragede hende.

I samme sieblik slog den syge sinene op. Ved at se Valborg blev hun grebet af heftig skævt og klamrede sig angst ind til Bertel, mens hun trækkede ansigtet mod hans skulder.

Bertel blev frydfuld ved atter at se hende komme til bevidshed; han havde været ræd for, at hun vilde komme til at dø, førend han næaede frem. „Gud være lovet“, sagde han med lettet bryst og sluttede den af angst stjælvende lille skikkelse endnu fastere i sine arme.

„Vær bare rolig; hun gjør dig intet“, trøstede han den lille, mens han raff gik hen mod døren, hvor hans mor stod for at tage imod sine gæster.

Valborg greb venlig Ottos hånd, da han blev staende og betænkte sig ved porten. „Kom nu, der står mor! Hun vil straks forbinde dit saar. Jeg har maattet stønge Wolf inde; mor vilde det endelig; hun blev saa forskrækket over, at den havde bidt dig, og har alt færdig baade salve og forbindingsfager for at gjøre det bedre, end jeg kunde. Hun sagde, at det var rigtig, at vi havde vasket saaret saa godt. Kom nu da! Vi skal stelle saa godt for din søster, og naar mor faar hende under sin pleje, bliver hun nok snart god igjen; mor er saa snild og saa flink til at stelle med syge.“

Otto saa forundret paa hende. Han var overrasket over at høre den stolt, trodsige pige tale saa venlig og ved at se den deltagelse, som stod at løse i hendes ansigt.

Han fulgte nu med Valborg gjennem borggaarden og saa, hvorledes den høie, slanke dame tog Helvig fra Bertel og bar hende ind.

Det var, som om en tung sten i dette sieblik blev tagen bort fra hans hjerte. Han vilde jo umulig have funnet lade sin stakkars lille søster blive alene tilbage uden nogen til at pleie hende og selv drage videre ud paa sin lange vandring; og dog var det for hver dag blevet mere og mere klart for ham, at hun umulig vilde være ifstand til at holde ud en saa lang reises besværigheder. Allerede den anden dag var hun blevet saarbent; hun havde ikke klaget, men tappert vandret videre, og trods sine smærter havde hun forsøgt at smile og være forsynet; men hun havde dog ikke funnet skjule sandheden for ham, og den foregaaende dag var det aldeles forbi med hendes krafter; hun var begyndt

at græde, og de høvne, blødende fædder havde negtet at gjøre tjeneste længere; han havde tildels macatt bære hende, og det var gaaet meget smaaat for dem.

Han havde med angst tænkt paa fremtiden. Hvad skulle han gjøre, hvis Helvig for alvor blev syg? De mest pinlige tanker havde fyldt hans sjæl; det klare solskin havde ikke funnet opslive ham, og den muntre fuglefang ikke glæde ham. Han var saa rent nedtrykt og mismodig.

Og nu! Med en følelse af ubestribelig taknemmelighed saa han Helvig i den fremmede frues arme — hendes ansigt var saa mildt og venligt — der var hans søster kommet i gode hænder — længere behøvede han ikke at tænke for sieblikket; for det første var der færget for den stakkars lille, og han slap at have nogen belymring i saa henseende.

(Fortsættes.)

Fluite n.

Af Benjamin Franklin.

Da jeg var en lidens syvaars gut, så jeg en dag nogle kobbermynter, og straks styrrede jeg mine strid mod en legetøjsbutik. Men paa veien derved mødte jeg en gut med en fløjte. Henrykt ved fløjtenes toner, hørte jeg den af ham og gav ham alle mine penge for den.

Jeg kom hjem og gik fløjtede igennem huset, meget stolt og fornøjet over min handel. Men da jeg fortalte mine fædestende om den, sagde de, at jeg havde givet fire gange saa meget for den, som den var værd. Dette bragte mig til at tænke paa, hvor mange gode ting, jeg kunde have hørt for resten af pengene. Og de lo saa meget ad mig for min daarskab, at fløjten gav mig mere ørgrelse end fornøielse.

Men denne handel blev mig siden til nytte. Øste, naar jeg fristedes til at høre en eller anden unsødbendig ting, sagde jeg til mig selv: „Du gab altfor meget for fløjten.“ Og saa sparde jeg mine penge.

Da jeg voksede op, kom ud i verden og saa menneskenes færd, syntes jeg, at der var saa mange, der gab altfor meget for deres fløjte.

Naar jeg saa en, smægtende efter longelig gunst, ofrende sin tid, sin fred, sin fri-

hed, sin retskaffenhed og maaste sin familie for at opnaa slig øre, har jeg sagt til mig selv: „Denne mand giver altfor meget for sin fløsite.“

Saa jeg en, higende efter folkehyndest, bestandig bevægende sig i den politiske tumult, forsvimmende sine egne fager og ruinerende sig selv ved denne forsvimmelse, har jeg sagt: „Han betaler i sandhed altfor meget for sin fløsite.“

Hjendte jeg en gnier, der bare for at stræbe penge sammen ofrede hvert spor af livets hygge, sine medborgeres agtelse og den glæde at gjøre andre godt, sagde jeg: „Fattig mand, du giver altfor meget for din fløsite.“

Saa jeg en mand over evne holde stort hus, udskre det med smulke møbler og holde sine vogne, indtil han tilfødt kom i bundløss gjeld og endte sine dage i fængsel, sagde jeg: „Alt, han betalte dyrt, meget dyrt for sin fløsite.“

Kort sagt: jeg forstod, at megen af menneskenes ulukke skyldtes den falske beregning, de gjorde af tingenes værdi — de gav altfor meget for deres fløsite.

Moderhaanden.

I den sidste amerikanske krig laa en soldat, som var dødelig saaret, paa hospitalet i en mindre stad. Saasnart hans mor fik underretning om den sørgelige tildragelse, begav hun sig straks aafsted for endnu en gang at træffe sin søn. Længe maatte hun vandre, inden hun, udmattet af anstrengelser, naaede frem til den langt fra hennes hjem beliggende stad. Hun spurgte straks efter veien til hospitalet og bad om lov til at komme ind til sin søn. Men lægerne negtede hende adgang, da enhver findsbevægelse vilde være løbsfarlig for soldaten. Moderen saa paa lægen med sine af sorg og længsel tindrende øine og sagde i en bedende tone:

„O, lad mig alligevel komme ind til ham. Jeg skal gaa saa tykt hen til hans feng, at han ikke skal merke det. Jeg vil heller ikke tale til ham. Blot jeg endnu en gang maa saa ham at se, det er mit højeste ønske.“

Lægen kunde ikke modstå hendes begjæring og lod hende komme ind.

Sagte traadte hun hen til sygeleiet. Taarerne randt ned ad hendes kinder, da hun

saa sin søn ligge bleg og hentæret i store smærter. Hun kunde ikke lade være at lægge sin haand paa den syges pande. Den til da næsten bevidstløse ungling lagde da begge sine hænder over moderens og hvilede sagte:

„O, min mor, er du kommen!“

Han saa hende ikke, men han hjendte hennes haand og vidste straks, at det var den elskede moders. Saa blødt som hennes hvilede ingen anden haand paa den syge soldats pande.

Ligesom en saadan blød moderhaand lægger Guds ord sig over vores smærter og sorger. Just i vor nød verner frelseren os med en hjerlighed, som er sterkere end den ødestille moders. Han gjør os derved visse paa, at det gjelder os, naar det heder: „Værgene skal være og højene rofles, men min mislundhed skal ikke være fra dig, og min freds pact skal ikke rofles, siger Herren, din farbarmer“ (Eses. 54, 10).

Den lille slavepige.

En lidt slavepige blev ført til torvet for at sælges. De fleste andre slaver, som var der, var vante til at bytte herrer, derfor tog de sagen temmelig ligegyldig; men den lille pige havde aldrig været borte fra sit hjem, og derfor var hun saa bedrøvet. Hun sad og græd og skjælvede for at turen skulle komme til hende at blive fulgt. Saa kom en gammel herre gaaende over torvet. Han ser den lille grædende pige, stanse og spørger, hvorfor hun var saa bedrøvet. Da han faar vide, at hun skal skilles fra sine tjære i hjemmet og sælges, kjøbte han hende og skjælvede hende friheden. Hun forstod ikke straks, hvad han mente dermed, men da det gik op for hende, at hun ikke skulle sælges, men kunde faa gaa hjem til sine forældre, sprang hun efter den gamle herre og raaabte: „Jeg vil følge dig; thi du har frikjøbt mig.“

Vi kan forståa den lille piges glæde, men maa vi ikke ubilsaarslig mindes den herre, som har frikjøbt enhver af os og spørge os selv, gjør vi som den lille pige, gaar vi efter vor frelses og figer: „Herre, jeg vil følge dig; thi du har frikjøbt mig!“

Hvorsor bedstefar lo saa godt.

(Med billede.)

Mei, bedstefar, hvad er det for noget?
— Hvad er det du ler saa af?"
Iod det gang paa gang.

Og vi havde ogsaa grund til at spørge. Thi bedstefar var knapt kommet ind af døren fra sin sedvanlige spadser ud, før han satte sig til at le saa godt, at han ikke kunde saa et ord frem. Hvad var det, som var hændt den ellers saa alvorlige gamle mand med det lange graa stjeg og det rynkede ansigt?

Elsidst sit vi ud af ham altsammen. Og da maatte baade mor og alle vi børn ogsaa til at le; thi bedstefar havde havt et syn, som var saa løierligt, at man ikke ofte oplever magen til det.

Der havde samme dag været auktion borte hos forenstriberens, som skulde reise fra bygden og deraf folgte en stor del af, hvad de havde. Blandt andet blev der ogsaa solgt to grise, og dem havde Nils Vestby kjøbt. Nils Vestby var en person, som alle i bygden kendte godt. Han eiede en lidensgaard der, som han havde arvet efter sin far, og havde levet der alle sine dage. Ved siden af gaardsbruget drev han efter fattig leilighed alstens handel, og han havde den gang heller ikke kjøbt de to grise for sin egen mund; men det var hans mening at slagte dem og følge flesket for muligens derved at faa en lidens fortjeneste. Han kom til auktionen i sin fineste pudz, i den blaa frakke og den gamle høie sorte hat, som man var vant til at se ham have paa, naar han i de store høitider kom til kirke.

Han var vel tilfreds med kjøbet af grisene. Og han synes, det var bedst at faa dem hjem jo før jo heller. Men nu var Nils anset for at være en mere end almindelig stor gnier, som var noie paa hver eneste stilling han gav ud. Det var deraf ikke at vente, at han vilde betale noget hjælp til at faa grisene hjem. Han spurgte vistnok nogle gutter, om de ikke skulde hjem nu og vilde slaa følge med det samme; han tænkte kanske, han paa den maade funderfaa hjælp uden at betale ud en øre. Men gutterne vilde helst blive endnu en stund, og saa bestemte Nils sig til at draage asted

med grisene alene, endda han havde sine fineste klæder paa. Han sat fat paa et taug, som han bandt om det ene bagben til hver af dem, og med en pif i haanden drev han dem foran sig. Det lod til at være snilde dyr, og et stykke git alt godt og vel. Men længe varede dette dog ikke; thi da bedstefar en stund efter kom henad veien ikke mere end en ti minutters vei fra forenstribergaarden, hørte hon nogen raabe og skrige aldeles forstrekkelig, og da han kom nærmere, sit han se det syn, som satte hans lattermusler i saa voldsom bevoegelse, selv efter at han var kommen hjem. Der laa Nils Vestby midt i hølen og holdt den ene gris i halen og den andre i det ene bagben, medens dyrene af al magt høgte at rømme hver til sin kant. Bedstefar mente, at han endnu aldrig i sit liv havde oplevet noget i den grad løierligt. Selv var han for gammel til at hjælpe, og den ene gris, som Nils holdt i halen slap snart løs og satte asted mod sit gamle bjem alt, hvad den lunde, saa den stakkels mand ogsaa maatte vende tilbage samme vei med den andre. Og nu var han vel kanske villigere til at betale nogle stilling for at saa hjælp.

Dette var indholdet af bedstefars fortælling. Og hvis I havde kjendt Nils Vestby ligesaa godt som os, tænker jeg, at I ikke vilde have vanskelig for at forståa, at vi alle sammen maatte til at le — ja vi losaa godt, at vi vist aldrig vil komme til at glemme det.

Cpl. paa billedgaaden i nr. 9.

„Har en hoved, saar en nok hat.“

Bogstavgaade.

9 8 7 hørtes i husholdningen. 9 4 5 er en gnavir, 2 5 8 7 et andet dur. 7 6 3 5 et guttenavn. 1 4 7 en glædestid. 7 6 5 6 3 4 5 boede ikke langt fra 1 2 3 4 5 6 7 8 9.